

Sygn. akt: III AUa 476/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Guderska

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn (spr.)

SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2014 r. w Łodzi

sprawy **M. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.**

o wysokość kapitału początkowego,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 21 stycznia 2013 r., sygn. akt: VI U 1013/12;

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 476/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 lipca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. dokonał przeliczenia kapitału początkowego **M. W.** ustalając, że po uwzględnieniu okresu składkowego stanowiącego różnicę pomiędzy wiekiem emerytalnym 65 lat a faktycznym wiekiem przejścia ubezpieczonego na emeryturę (tj. 60 miesięcy), kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 155.648,57 złotych. Decyzją z dnia 9 lipca 2012 roku organ rentowy dokonał przeliczenia emerytury od dnia 1 lipca 2012 roku, ustalając jej wysokość na kwotę 1702,66 złotych.

Odwołanie od powyższych decyzji wniósł **M. W.**. Ubezpieczony podniósł, że nie zgadza się z prezentowaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych interpretacją treści art. 185 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W ocenie **M. W.** organ rentowy obliczając wysokość kapitału początkowego powinien, bowiem uwzględnić okres stanowiący różnicę pomiędzy faktycznym przejściem ubezpieczonego na emeryturę (w wieku 48 lat) a osiągnięciem przez niego wieku emerytalnego (65 rok życia), podczas gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych ograniczył ten okres do 5 lat pomiędzy 60 a 65 rokiem życia tj. 60 miesięcy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł

o jego oddalenie.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 stycznia 2013 roku, sygn. akt: VI U 1013/13, Sąd Okręgowy w Płocku, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące ustalenia faktyczne:

Decyzją z dnia 19 maja 1999 roku organ rentowy przyznał **M. W.** emeryturę nauczycielską na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela, uwzględniając przy tym 23 lata i 10 miesięcy okresów składkowych. W związku z kontynuowaniem zatrudnienia organ rentowy doliczał ubezpieczonemu kolejne okresy składkowe. Do dnia 31 marca 2011 roku udowodnione okresy składkowe wyniosły 29 lat i 7 miesięcy.

Decyzją z dnia 1 czerwca 2011 roku organ rentowy przyznał **M. W.** emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzją z dnia 18 maja 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił kapitał początkowy, zaś decyzjami z dnia 26 maja 2011 roku i 28 maja 2011 roku przeliczył kapitał początkowy na podstawie art. 185 ustawy emerytalnej poprzez doliczenie do udowodnionych okresów składkowych wynoszących 279 miesięcy okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym 65 lat a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę tj. 60 lat. Okres składkowy wyniósł łącznie 339 miesięcy.

Wnioskiem z dnia 2 lipca 2011 roku **M. W.** wystąpił

o przeliczenie kapitału początkowego poprzez doliczenie do okresu składkowego wynoszącego różnicę pomiędzy wiekiem emerytalnym 65 lat, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę, na którą przeszedł w wieku 48 lat.

W świetle tak poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie **M. W.** nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd I instancji wskazał, że przepis art. 185 ustawy o emeryturach i rentach z FUS znajduje zastosowanie do obliczania różnicy w wieku emerytalnym pomiędzy 65 a 60 rokiem życia. Przywołany przepis odsyła, bowiem bezpośrednio do wieku określonego w art. 184, a ten stanowi, że z wcześniejszego przejścia na emeryturę mogą skorzystać osoby po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40. Z kolei art. 32 jest kolejnym przepisem odsyłającym do zastosowania przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43). W związku z powyższym Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie zaskarżył w całości apelacją **M. W.**. Skarżący wskazał, że Sąd Okręgowy dokonał błędnej interpretacji art. 185 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, uznając, że sformułowanie „faktyczny wiek przejścia na emeryturę” odnosi się wyłącznie do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art. 184 ww. ustawy, podczas gdy w ocenie ubezpieczonego przepis ten dotyczy również nabycia prawa do emerytury w oparciu o art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela. W związku z powyższym skarżący wniósł o zmianę wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Płocku do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zauważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się wyłącznie do kwestii właściwej interpretacji treści art. 185 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a co za tym idzie ustalenia, czy w przypadku **M. W.** „faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę” w rozumieniu przywołanego przepisu jest wiek 48 lat (tj. wiek, w którym ubezpieczony nabył prawo do emerytury nauczycielskiej przyznanej w oparciu o art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela), czy też wiek 60 lat (po osiągnięciu, którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał skarżącemu prawo do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Stosownie do treści spornego art. 185 ustawy o emeryturach i rentach

z FUS przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 184 kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. Nie ulega więc wątpliwości, że ustawodawca

w sposób jednoznaczny określił krąg podmiotów w stosunku do których powyższy przepis znajduje zastosowanie. Podmiotami tymi są osoby nabywające prawo do emerytury w wieku określonym w treści art. 184 tj. osoby zatrudnione w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Co do wieku ustawa odwołuje się bezpośrednio do treści art. 32, 33, 39 i 40. W myśl art. 32 ust. 1 ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż

w przypadku osób uzyskujących prawo do emerytury w wieku powszechnym wynikającym z treści art. 27 ust. 2 i 3 ustawy. Wiek emerytalny ustala się w tym przypadku na podstawie przepisów dotychczasowych tj. w oparciu

o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze (Dz. U. z dnia 18 lutego 1983 roku). Stosownie do § 4 przywołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace

w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury m.in. jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet

i 60 lat dla mężczyzn.

Decyzją z dnia 19 maja 1999 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał **M. W.** prawo do emerytury nauczycielskiej na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela. Ubezpieczony miał wówczas 48 lat, a co za tym idzie nie legitymował się jeszcze choćby minimalnym wiekiem uprawniającym go do emerytury wcześniejszej w rozumieniu art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dopiero decyzją z dnia 1 czerwca 2011 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury w obniżonym wieku, począwszy od dnia(...)roku tj. od dnia osiągnięcia przez **M. W.** wieku emerytalnego 60 lat stosownie do treści przywołanego wcześniej § 4 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku.

Zarzuty strony skarżącej nie mogą więc odnieść spodziewanego skutku. Interpretacja art. 185 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie budzi, bowiem żadnych wątpliwości. Stosownie do treści przywołanego przepisu fakt nabycia przez **M. W.** prawa do emerytury nauczycielskiej w oparciu

o art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela, pozostaje

w tym wypadku bez znaczenia. Dodać należy, że zgodnie z art. 32 ust. 5 oraz art. 47 ustawy z 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zasady przechodzenia na emeryturę, bez względu na wiek, nauczycieli regulują odrębne przepisy. Fakt ten oznacza, iż owe odrębne przepisy stanowią samodzielną podstawę prawną, określającą w sposób wyczerpujący zasady przechodzenia nauczycieli na emeryturę bez względu na wiek. Tymi przepisami są bez wątpienia art. 88 ust. 1 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego

w Katowicach z dnia 23 października 2007 roku w sprawie III AUa 548/07 opubl. w OSA 2009/10/70-81). Osiągnięcie przez **M. W.** wieku emerytalnego przewidzianego w treści § 4 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku – 60 lat życia, skutkowało przyznaniem ubezpieczonemu prawa do emerytury wcześniejszej na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach

z FUS. Art. 185 odwołuje się zaś bezpośrednio właśnie do treści art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dotyczącego przesłanek emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze i tylko, co do emerytury przyznanej na tej podstawie może znaleźć zastosowanie. Jako, że sporny okres pomiędzy 48 a 60 rokiem życia **M. W.** stanowi okres pobierania emerytury przyznanej w oparciu o autonomiczną podstawę prawną tj. art. 88 Karty Nauczyciela, nie zaś na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, możliwość uwzględnienia tegoż okresu przy przeliczaniu kapitału początkowego stosownie do treści art. 185 ww. ustawy nie jest możliwe.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny, uznając rozstrzygnięcie Sądu I instancji za słuszne i odpowiadające prawu, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację **M. W.** jako bezzasadną.